

[Hanne Reintoff.]

værker, til veje, havne, jernbaner o. lign., der simpelt hen billiggør eksporten af u-landenes råstoffer til gavn for de højt-udviklede kapitalistiske landes industri. 75 pct. af lånene går til at betale renter og afdrag på tidligere lån.

Vi må foretrække bilaterale aktiviteter og koncentrere indsatsen på de lande, hvor der samtidig sker en demokratisk strukturændring. Man skulle tro, at ministeren ville det samme.

Danmark modtager 340 stipendiater fra 52 forskellige lande og har aktiviteter i 46 forskellige lande uden nogen som helst koordination mellem stipendiater, aktiviteter og hjemsendte u-landseksperter. Mange u-landseksperter er sluttet op om denne min kritik, som jeg har fremsat før, og erkender, at det er helt galt. Vi kan ikke fortsætte med at udsende eksperter som læger, agronomer og arkitekter, hvis de ikke har haft kursus i tropiske sygdomme, i tropisk landbrug og uddannelse i byggeri og planlægning under tropiske forhold. Resultatet er blevet, som jeg har nævnt før, at vi snarere end at bidrage til landbrugsudviklingen har oprettet mærkelige forsøg med røde danske køer, der ikke kan trives i u-landene, og tilsvarende har stipenditauddannelsen i for høj grad været et studium i danske leveforhold, og det har de unægtelig ikke meget glæde af, når de kommer hjem.

En koordination og koncentreret om færre opgaver i u-landshjælpen vil kunne øge hjælpens effektivitet ganske betydeligt, og der er jo hårdt brug for det nu, da sparekniven også rammer u-landsbistanden.

Jeg må næsten forvente, at ministeren har en mening om dette meget aktuelle problem med hensyn til vores u-landsbistand. Det hjælper ikke, at man bare står og siger, at man støtter, at der sendes flere eksperter ud.

I betænkningen om u-landsbistanden står der side 85, at frygten for udbytning af modtagerlandets økonomi er overdrevet,

når det drejer sig om privat kapitaleksport fra små lande som de nordiske. Det lyder meget net, men det er, ligesom udvalget vil foregøgle, at små landes private kapitaloverførsler skulle være mindre farlige end store landes private kapitaloverførsler. Men nu ligger det jo sådan, at Mærsk Møller og Wallenberg, Krupp og Rockefeller og andre kapitalister er nøjagtig lige meget ude på profit, uanset hvad nationalitet de har, og der er ikke noget som helst mindre farligt for u-landene, fordi de kommer fra et lille land. Landets størrelse er uden betydning for landets udbytningsevne, og støtte til private kapitaloverførsler er eksportsubsidier og har intet med bistand til u-landene at gøre.

Investeringer med det formål at hjemtage udbytter, der mange gange overstiger de oprindelige investeringsbeløb, medvirker ikke væsentligt til noget lands udvikling. Anbringelse af de private fortjenester i skattebegunstigende lande har været det karakteristiske for slutresultatet af de private kapitaloverførsler til u-landene. Meget ofte er u-landsbistand et alibi, der giver passerseddel for dumpingvarer til u-landet. Betænkningen om u-landsbistanden skelner ikke mellem u-landsbistand og handelsfremmende foranstaltninger, men skriver på side 95:

„For Danmarks vedkommende er skabelsen af forøgede kontakter mellem dansk erhvervsliv og tilsvarende kredse i udviklingslandene blevet fremhævet som en nyttig virkning af leveringsbindingen.“

På næste side får man forklaringen, idet man skriver:

„Hvis man venter med at oparbejde handelsmæssige forbindelser med udviklingslandene, indtil disse kan betale på normale vilkår, vil det til sin tid formentlig blive langt vanskeligere og mere bekosteligt at etablere sådanne handelsmæssige forbindelser med udviklingslandene.“

Hvis man ser det udelukkende ud fra